ART PROJECT
COME
CLOSER

ART PROJECT

COME CLOSER

13.07 - 29.09.2019 **KASTEEL OUD-REKEM**

'Come Closer' is een oproep om hedendaagse kunst van dichtbij te ervaren, te voelen, te zien, als een empathische uitnodiging te beleven. Niet zozeer door een vergrootglas voor de werken van 23 internationale, veelal jonge kunstenaars te houden om ze nuchter en zakelijk te analyseren, maar om echt dichtbij te komen en te ervaren. Zeker in deze tijden is dat dichterbij komen niet meer zo vanzelfsprekend. De snelheid waarmee we denken te communiceren en te concluderen, het oppervlakkige dat voor diepgang wordt versleten, de verwaarlozing van onze zintuigen, maakt de essentie en onze bespiegeling daarover, niet altijd evident, laat staan relevant.

Come Closer. Als een hartelijke uitnodiging aan ons allemaal om te beleven waar kunst van vandaag zich mee bezighoudt, hoe kunst zich verhoudt tot mensen, de kunstenaar, tot andere kunst.

'Come Closer' tracht zo een interactie tussen publiek, kunst en kunstenaar te onderbouwen en te verstevigen, als een onderdompeling in een warm bad.

Curatoren: Annemie Van Laethem, Erik Croux
Co-assistent: Mat Verberkt

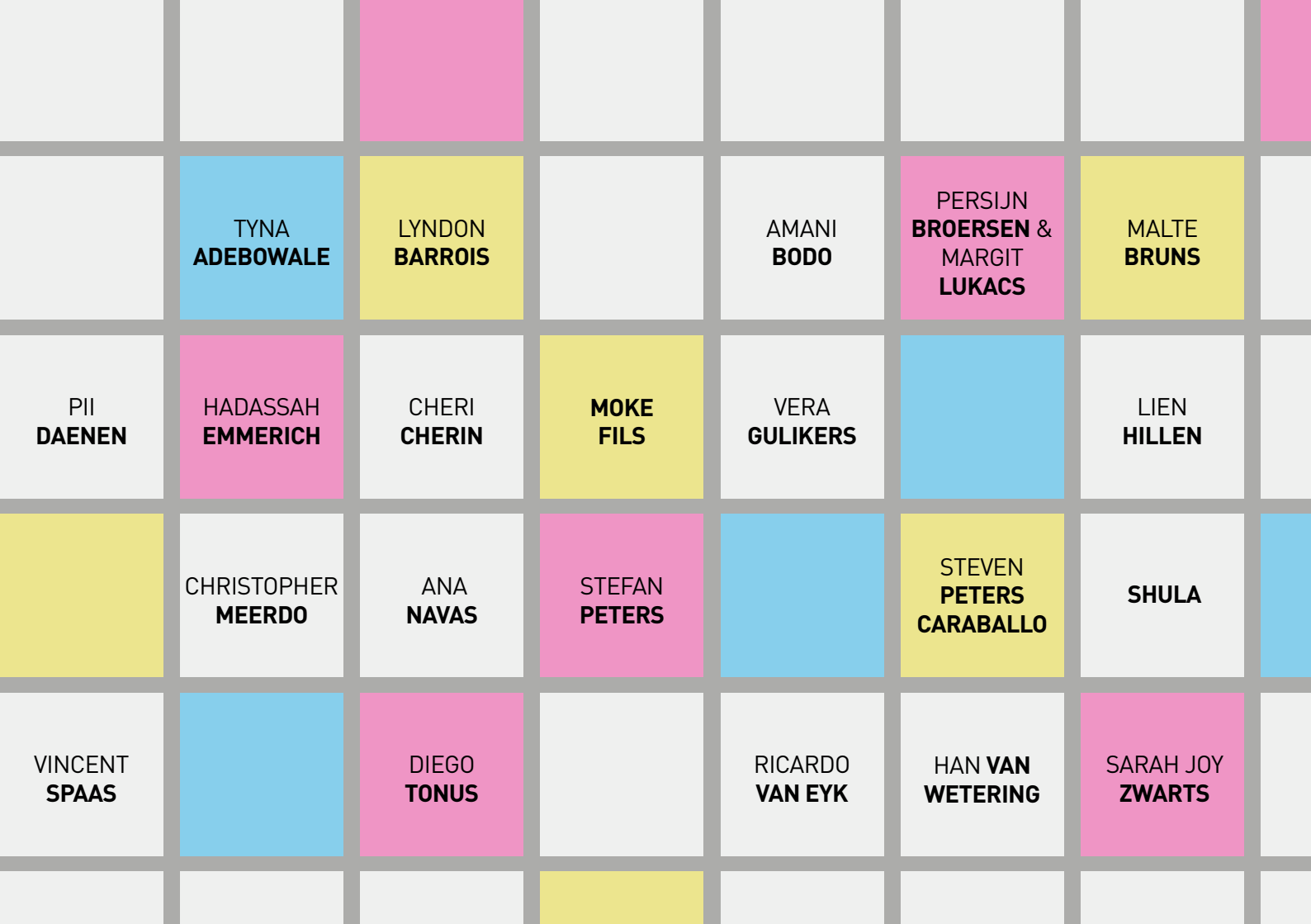
TYNA ADEBOWALE
LYNDON BARROIS
AMANI BODO
PERSIJN BROERSEN & MARGIT LUKACS
MALTE BRUNS
PII DAENEN
HADASSAH EMMERICH
CHERI CHERIN
MOKE FILS
VERA GULIKERS
LIEN HILLEN
CHRISTOPHER MEERDO
ANA NAVAS
STEFAN PETERS
STEVEN PETERS CARABALLO
SHULA
VINCENT SPAAS
DIEGO TONUS
RICARDO VAN EYK
HAN VAN WETERING
SARAH JOY ZWARTS

TYNA **ADEBOWALE**
(NGR-1982)

De traditionele matriarchale maatschappelijke structuren in Nigeria zijn als gevolg van het kolonialisme ontwricht door het christendom, patriarchaat, consumentisme en imperialisme. Nigeria is ontvreemd geraakt van zijn matriarchale cultuur waar 'queer'-levenstijlen werden gewaardeerd. Tyna Adebowale stelt die verandering aan de kaak en pleit voor een herstel van die ontwrichting.
Van Adebowale worden naast twee grote tekeningen ook de video wankiegbeze getoond. Deze video is een impressionante maar ook een weinig vervreemdende weergave van de stellingname van de kunstenaar.

LYNDON **BARROIS JR.**
(VS -1983)

De interesse van Lyndon Barrois Jr. in de materialiteit van drukwerk is uitgedijd naar textiel. Afbeeldingen van stof transformeert hij in reële stof. Hij gebruikt het geweven oppervlak om zijn tweeledige verlangen naar tastbare objecten en hun voorstelling te laten samensmelten. Voor hem brengt dit een conversatie op gang over relatieve waarde, exclusiviteit en de constructie van identiteit. Eerder ondervroeg Barrois de invloed van magazines op zijn esthetische sensibiliteit en de 'vaagheid' van modebeelden als geconstrueerde fantasieën waarop we onze verlangens en onze leefwereld projecteren.

Onlangs heeft hij werken gerealiseerd die reflecteren over spiegelingen vanuit een paar andere invalshoeken: het letterlijke zien van zichzelf, de projectie van het zelf in andere beelden en vormen die elkaar echoën in verschillende visuele talen en contexten, gaande van populair, industrieel, cinematografisch tot kunsthistorisch. De kiemen van deze werken zijn bespiegelingen over individuele betrokkenheid. Ze exploreren een soort van vormend vermogen, vermits ze betrekking hebben op mensen, afbeeldingen en opvattingen over identiteit.

AMANI **BODO**
(DRC-1988)

Een van de terugkerende thema's in het werk van Amani Bodo is de verhouding tussen Afrika en de rest van de wereld, en nog meer de verhouding tussen Noord en Zuid. Migratie, exploitatie van grondstoffen door globale multinationals, de bemoeizicht met de vroegere kolonisten en al die andere problemen waar arme landen mee te kampen hebben spelen een rol in zijn surrealistisch geïnspireerde werken. Daarbij voert hij vaak ook de sapeurs op, de vertegenwoordigers van een subcultuur die vooral in Kinshasa en Brazzaville is te vinden en die zich op dandy-eske wijze kleden in de stijl, en gedragsmanieren hanteren van de vroegere kolonisten.

PERSIJN **BROERSEN** & MARGIT **LUKACS** (NL-1974)

Fictie legt het steeds meer af tegen de realiteit. Dat heeft vooral te maken met de gigantische betekenis van visuele informatie. Persijn Broersen en Margit Lukacs nemen daarom de natuur als eigenlijke spiegel van de menselijke perceptie. In hun videoanimaties creeren zij een spectaculaire parallelle wereld die de toeschouwer opzuigt en confronteert met de gedachteloze beeldconsumptie. In 'Point Cloud, Old Growth' verwijst naar de dubbelzinnige relatie tussen tijd en ruimte, kopie en realiteit, tussen leven en dood en virtuele vereeuwiging. 'Forest on Location' is hun interpretatie van het bedreigde oerwoud in Białowie a in Polen, en is een virtueel model van de laatste echte wildernis in Europa.

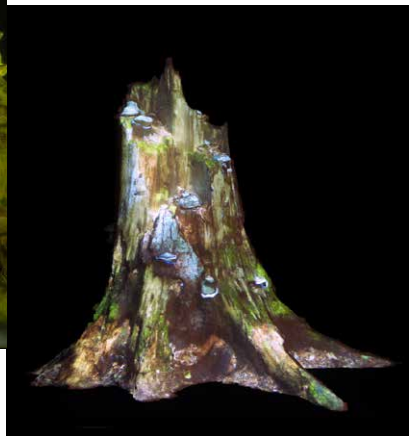

MALTE **BRUNS**
(D-1984)

Onder andere in de genetica en robotica wordt gestreefd naar een optimalisering van het menselijk functioneren. Of dat wenselijk is voer voor discussie. Malte Bruns neemt echter op humoristische wijze daarin het voortouw. Zijn installaties zijn kritische notities van de verworvenheden van die optimalisering. 'Body parts' is een installatie gebaseerd op zijn eigen ledematen, en laat niet alleen op groteske wijze de 'verworvenheden' van de genetica zien maar geeft de toeschouwer ook nieuwerwetse en ongewone waarnemingsmogelijkheden. Ook verwijst hij in het werk naar de menselijke drang om de schepper van zichzelf te zijn. Bruns is met een gigantisch, ruimtevullend werk aanwezig in de tentoonstelling bestaande twee immense hoofden die zich lijken te ontbinden.

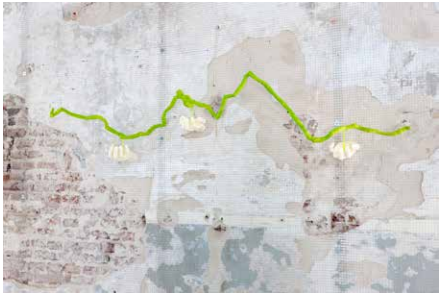

PII **DAENEN**
(NL-1952)

De grenzen tussen ambacht en kunst kunnen voor Pii Daenen niet smal genoeg zijn. Zijn nauwgezet vakmanschap en kennis van materialen past hij toe om een eigenzinnig universum van gebruiksvoorwerpen, installaties, zeefdrukken, foto's, films te creëren als weerspiegeling van zijn denkbeelden. Hij reproduceert zijn eigen ideeën over de wereld en breidt deze steeds verder uit tot een visuele encyclopedie die tegemoet komt aan elke laag in behoeftepyramide van Maslow. De Bee-atlas is een fragment van zo'n universum. Na grondig onderzoek over de onder andere de bouw van honingraten, de sytematiek in bijenpopulaties, de rol van de mens en de daaraan ontleende betekenis daarbij, legt hij impressionante verbanden tussen de activiteiten van bijen en onze (culturele) omgeving. Daenen is als een 'magicien de terre' die niet eerder waargenomen evolutieprocessen blootlegt.

HADDASAH **EMMERICH**
(NL-1974)

Lichaam en identiteit, het zintuiglijke en wellustige, de commodificatie van het erotische en exotische – het zijn thema's die regelmatig voorkomen in het werk van Hadassah Emmerich. De sensualiteit van haar schilderkunst speelt zich niet alleen af op het vlak van de (erotische) afbeelding, maar schuilt ook in het geraffineerde kleurgebruik en de technische uitvoering. Sinds 2016 werkt Emmerich met een nieuwe schildertechniek waarbij ze gebruik maakt van sjablonen uit vloervinyl die ze inrolt met drukinkt of olieverf en vervolgens afdrukt op doek, papier of muur. Verwijzend naar de beeldtaal van reclame en popart creëert ze beelden die het lichaam van de vrouw zowel esthetiseren als problematiseren. Ze verbeeldt de paradox van het tegelijkertijd aantrekken en afstoten, van de intimiteit en de koelheid, van de verleiding en de kritiek. Hadassah Emmerich slaagt er daarbij in de kijkervaring werkelijk opwindend te laten zijn.

MOKE **FILS**
(DRC-1968)

In de voetstappen van zijn beroemde in 2011 overleden vader (Moke Pere) ontwikkelde Moke Fils (Mosengwo Odia) een eigen stijl in figuratie die niet zozeer gebaseerd is op een precieze anatomische weergave maar veel meer visuele impressies geeft. Hij ziet zichzelf eerder als een 'schilder-journalist' dan een kunstenaar.

In de 'scenes uit het leven' die hij weergeeft, (cafés, het openbaar vervoer, nachtleven, de sapeurs, maar ook politieke thema's) houdt hij het sociale discours in Congo aan gang. In zijn werk geeft hij de daarbij behorende emotions een belangrijke plek.

VERA **GULIKERS**
(NL-1991)

In haar schilderijen neemt Vera Gulikers de draad op van het werk van vergeten of onderbelichte vrouwelijke kunstenaars zoals Giovanna Garzoni, Herrad von Landsberg of Natalja Gontsjarova. Zij zijn niet in de kunstgeschiedenis opgenomen of nemen een veel kleinere plaats in dan waar zij gezien de bijzondere kwaliteit van hun werk recht op hebben.

Gulikers laat een motief uit hun werk als een fragment over haar schilderijen lopen en interfereren met wat van haar eigen hand al op het doek is: het grid, grote schildergebaren, motieven. Zo speelt zij in deze doeken het idee van de macho schilderkunst uit tegen het cliché van de vrouwelijke intimiteit: de vrije streken van het abstract expressionisme liggen over het modernistische grid dat op het doek geborduurd lijkt. Het inherente geweld van het gebaar wordt gesmoord in romige pastelkleuren, deze zachte lila's, gelen en rozes komen eerder uit meisjeskamers dan van de straat. (Lex ter Braak)
Allemaal nieuwe schilderijen in het kasteel, een voortzetting van de ingeslagen weg.

LIEN **HILLEN**
(BE-1992)

Spelen met de grens tussen perceptie en realiteit is elementair in het artistiek proces van Lien Hillen. In de eerste plaats fungeert haar werk als escapisme uit de gangbare routine. Haar werk demonstreert een psychoanalyse van driften, verlangens en angsten. Ze eigent zich verschillende identiteiten toe en bespeelt rolpatronen door middel van een scabreuze simulatie van aantrekken en afstoten. Haar werk is gehuld in een sluier van ambiguïteit en driften in conflict met de omgeving, verslavend maar ook zelfdestructief.

CHRISTOPHER **MEERDO**
(VS-1981)

Met behulp van de computer gerealiseerde sculpturen en videowerken zijn ontstaan uit informatie, die is opgediept met de Tor-browser (deep web en dark web) en uit archieven op het surface web. Het project 'White Hot' (militair slangwoord voor met warmtebeeldvorming zichtbaar gemaakte lichamen) verzamelt video's van oefenoperaties met drones, gevonden in het dark web. Van de video's zijn sculpturen afgeleid, gemaakt door middel van fotogrammetrische omzettingen en bedrukt met hydroprints van beelden, geplukt van prikborden op het internet. Andere werken gaan aan de slag met het archief over Osama bin Laden, dat door de CIA is vrijgegeven. In de video 'Channeling' laat Meerdo artificiële intelligentie los op de 70.000 beelden van het archief. Daarin vond hij ook de Amerikaan Adam Gadahan, die bij Al Qaida propagandavideo's maakte voor Bin Laden. Die video's uit het archief zijn via de computer vertaald in een reeks met hydroprints bedrukte sculpturale vormen die op een spiegel staan. Projecten van Meerdo laten ons bekijken hoe een verborgen of ontoegankelijke visuele cultuur memetisch doorheen tijd en ruimte beweegt.

ANA **NAVAS**
(VE-1984)

In het werk van multi-media kunstenaar Ana Navas spelen begrippen als transformatie, assimilatie en toe-eigening een belangrijke rol. De presentaties van Navas bestaan vaak uit installaties waarin schilderijen, objecten, assemblages en videowerk functioneren als 'gebieden' waarin processen van transformatie en assimilatie plaatsvinden. Kijkend naar de wereld om haar heen stelt Navas vragen over de samenhang tussen vorm en functie van een object en over de relatie tussen origineel en kopie. In haar werk is niets wat het lijkt. Navas: "Ik denk vaak dat de kern van mijn praktijk draait om het zoeken naar sporen van de stamboom van een object: hoe zien de mogelijke voorouders eruit, welke invloeden heeft het object ondergaan, en in welke nieuwe contexten zou het weer kunnen verschijnen? Soms zijn die sporen echt en op historische bronnen gebaseerd, andere keren zijn de verbindingen die ik leg ronduit fictief."
Kunst is voor Navas een dialoog met de ander, een dialoog die zich niet beperkt tot het ingevoerde publiek, maar die een echo genereert in een breder veld. Een van de belangrijkste vragen in haar werk is hoe kunst wordt waargenomen en getransformeerd buiten de context van de kunst zelf en wat de punten zijn waarop verschillende disciplines als etnologie, kunst en design elkaar ontmoeten. Ook de relatie tussen hoge en populaire cultuur fascineert haar.
Vaak werkt Navas aan verschillende series werken tegelijk. De conceptuele verbinding tussen de werken ontstaat bij het installeren. Met het idee van transformatie in haar achterhoofd beschouwt Navas een tentoonstelling dan ook als een 'essayistisch' moment in plaats van als een definitieve vorm. De werken worden begrepen als modules die kunnen worden hergebruikt voor nieuwe 'stukken'. Zo krijgen ze in iedere nieuwe constellatie een nieuwe betekenis.

UY
AGRADECIDA

STEFAN **PETERS**
(B-1978)

In het recente werk van Stefan Peters glijden droomwereld en realiteit over in elkaar. Met schilderijen, animaties en installaties creëert Peters niet alleen beelden, maar gaat hij ook op zoek naar het ontstaansproces ervan: de beeldvorming. Hij exploreert de nabootsende kwaliteiten van de schilderkunst, maar weet dat de werkelijkheid eveneens opgeroepen kan worden met vervreemdingseffecten, beeldfragmenten of zelfs via de nietigheid van een borstelspoor. Zoals de stilte het fijnste geluid hoorbaar maakt, schept Peters een windstilte in zijn schilderkunst waardoor de minste rimpeling visueel zichtbaar wordt en betekenis krijgt.
De kunstenaar plooit terug op de gedachte van filosoof Walter Benjamin dat het ontstaan van een beeld steeds een slingerbeweging is tussen het geheugen of het verleden enerzijds en anderzijds naar een verlangen verwijst in de toekomst. (...)
De schoonheid van het tekort en de illusoire aard van de werkelijkheid werd door auteur Eduardo Galeano treffend uitgedrukt:

De gebeurtenissen zijn eens gebeurd, of bijna gebeurd, of zijn nooit gebeurd, maar het mooie ervan is dat zij elke keer weer gebeuren wanneer zij worden verteld. (Stef Van Bellingen)

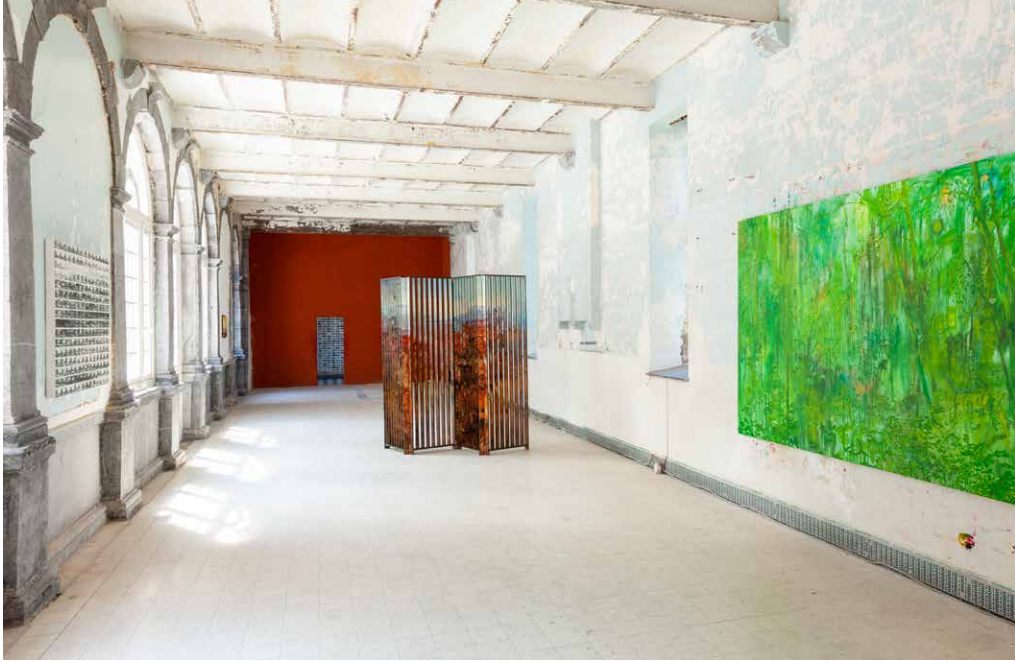

STEVEN **PETERS CARABALLO**
(B-1978)

Aan de hand van Steven Peters Caraballo's werken krijgen de klassieke thema's zoals het portret, het stilleven en de vanitas, opnieuw de kans om zich te onderscheiden doorheen de pracht van hun eenvoud. Ze fungeren weer als hedendaags symbool voor een verloren blik, een trachten te kijken naar de ons omringende werkelijkheid die wordt aangetast door een prangende vergankelijkheid en gedesoriënteerde aandacht in de observatie ervan.
In de vorm van een geschilderde authenticiteit verwijst Caraballo naar de fundamentele kracht die verscholen zit in de complexiteit en de eraan verbonden schoonheid van traditie en de te vaak bijna onbespreekbare merites van het schilderkundige ambacht. (Sven Vanderstichelen)

SHULA
(C-1959)

De vaak kleurrijke werken van Shula (kunstenaarsnaam van Jean-Bosco Monsengo) zijn allegorische vertellingen die verbindingen leggen tussen het traditionele en het hedendaagse leven. Daarbij spelen op de voorgrond vaak actuele maatschappelijke thema's een belangrijke rol, variërend van de geminachte rechten van de vrouw tot opwarming van de aarde. Hij laat de onbereikbare behoeftes zien van zijn land- en tijdgenoten, behoeftes die min of meer worden aangewakkerd en opgedrongen door de westerse cultuur. Daarbij schuwt hij niet vaak opvallende traditionele fetisjen te confronteren met die uit de westerse cultuur.

VINCENT **SPAAS**
(B-1964)

Toeval, lot en tijd zijn niet-tastbare ingrediënten die Vincent Spaas in zijn schilderijen vastlegt. Hij vertrekt vanuit filosofisch en wetenschappelijk geïnspireerde denkbeelden over het individu in een kosmisch perspectief. Kosmos is voor de kunstenaar een duiding van orde, structuur die hij probeert te bedwingen. Het uitgangspunt voor zijn werk is de gedachte dat het wezenlijke in het individu op een bepaald ogenblik samenvalt met het universele. Zijn werken zijn titelloos maar vromen tesamen een constante reflectie over zijn eigen leef- en denkwereld; zijn microkosmos als raakvlak met de macrokosmos. De interpretatie van die omzetting is geheel aan de toeschouwer die opgeroepen wordt stil te staan bij het bestaan.

RICARDO **VAN EYK**
(NL-1993)

In Van Eyk's installaties worden praktische materialen zoals lak, latex, plamuur en houten underlayment platen deel van een schilderkunstige beeldtaal, voortkomend uit de dagelijkse omgeving van gebouwen en objecten die zijn aangetast door verwering, graffiti, vandalisme en renovatie. Alle stappen in het prepareren van een paneel worden zichtbaar in het uiteindelijke werk: de planken bepalen zelf of de plamuur die werd aangebracht kan worden geschuurd tot een zacht wolkje of na de ruwe handeling zo gehandhaafd blijft.

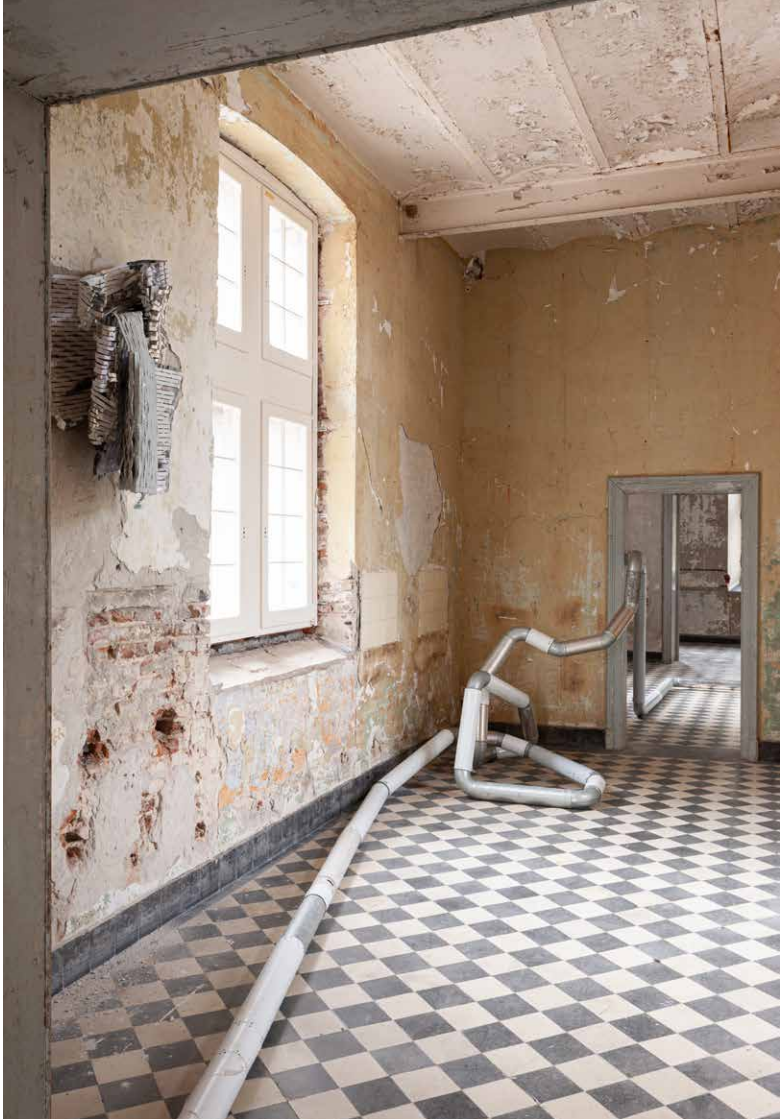

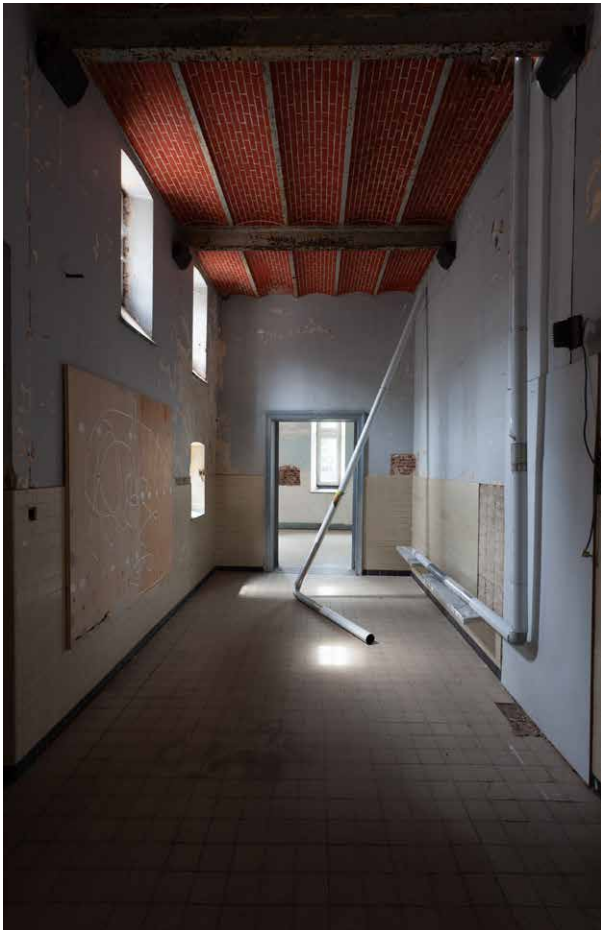

DIEGO **TONUS**
(IT-1984)

Diego Tonus en Anonymous, 'A Moment of Darkness, 2018, aluminiumcement, bitcoin, documenten van het Benelux-Bureau voor Intellectuele Eigendom (BOIP)

De sculptuur 'A Moment of Darkness' is een levensecht afgietsel in aluminiumcement van een vervalser. De kunstenaar ontmoette hem (om praktische redenen blijft hij anoniem). De titel van het werk slaat op de positie van de handen die het gezicht afschermen, zodat de vervalser poseert zonder zijn identiteit te onthullen. Het was een beslissing van de kunstenaar in samenspraak met de vervalser, de medeauteur, dat deze sculptuur binnenin een geheim verbergt: een metalen plaat waarin de sleutelcode is gegraveerd die toegang geeft tot 1 bitcoin. De artistieke waarde van de sculptuur en de verborgen floterende waarde van de cryptomunt komen bij elkaar in dit werk. Om het zich toegeëigende idee van de vervalser te delen met het internationale publiek heeft de kunstenaar het laten registreren als handelsgeheim in het Benelux-Bureau voor Intellectuele Eigendom.

Diego Tonus, 'Processing Authorities', 2013-2018, mixed media

'Processing Authorities' is opgebouwd rond een unieke groep voorzittershamers van het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis (IISG) in Amsterdam. Deze hamers werden gebruikt door voorzitters en commissiehoofden van revolutionaire en emancipatorische bewegingen in Europa. Om er enkele van te noemen: arbeidersbewegingen, propaganda-acties, landbouworganisaties, religieuze groepen, anti-alcoholcommissies, Esperanto-groeperingen, sportverenigingen, feministische bewegingen. Door de jaren heen werden de hamers lukraak gegroepeerd door het Instituut, zonder volledige kennis van hun geschiedenis en herkomst. In een poging om ze aan het publiek te tonen als een verzameling heeft de kunstenaar exacte replica's van de originele objecten gemaakt. Zo heeft hij 'nieuwe originelen' gecreëerd, bedacht als een verzameling stemmen. Klaar om opnieuw te denken, te zien en te discussiëren in hun paradoxale voorkomen van besluitvorming en visuele representatie van autoriteit, zelfs in hun stilzwijgen.

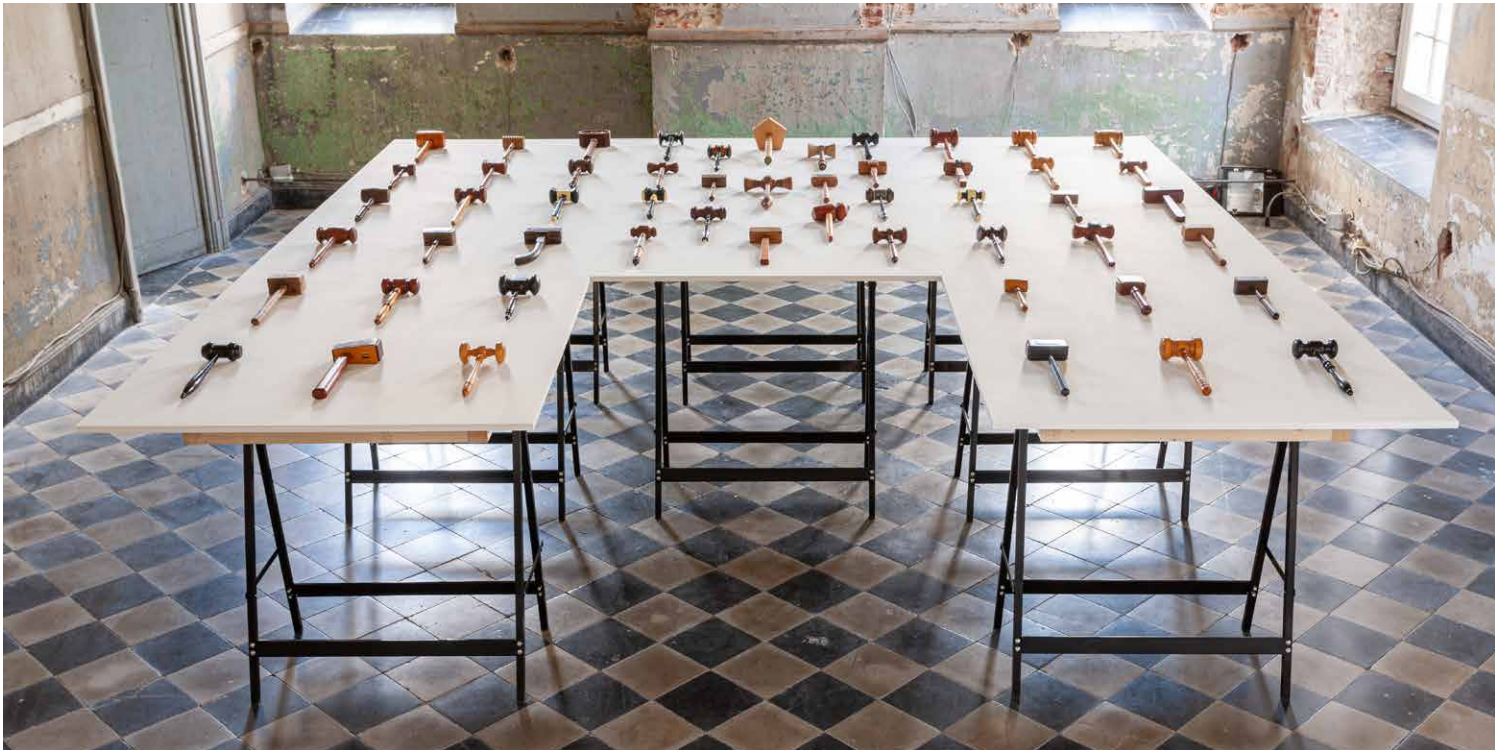

HAN **VAN WETERING**
(NL-1948)

Goud, groen, zwart, blauw, gevlamd... De erotiserende torens vormen een stad op zichzelf. Object? Statement? Vul het zelf maar in. ('Buildings' van Han van Wetering bij Kiki Niesten tijdens TEFAF 2018)
Zoals zo vaak in het oeuvre van beeldhouwer Han van Wetering, duikt er zo maar een thematiek op, die vervolgens tot een quasi seriematig onderzoek leidt. Ineens waren er die torens. Die met elkaar een competitie lijken uit te vechten; wie is de mooiste, hoogste, dikste... De huidige beschaving lijkt, ook zonder praktische redenen, midden in de woestijn de hoogste te willen hebben. Alsof de Toren van Babel niet om vermaak én lering bedacht werd... Ook willen die torens niet echt samen spelen. De nieuwe wereldmetropolen, bevolkt door die torens, zijn dat met name om kwantitatieve redenen. De stedenbouwkundige ruimte, en dus het leven tussen die torens op straat, is niet zelden doods. Alsof de torens al los komen van de grond. (Mathieu Bruls)
Een installatie van 64 torens verschijnt als een stad in een aparte zaal.

SARAH JOY **ZWARTS**
(NL/BE-1987)

Sarah Joy Zwarts haakt ergens in op een soort magisch-realistische schildertendens, die in de jaren negentig de kop opstak bij schilders zoals Peter Doig of Laura Owens. Diverse schilder- en tekentechnieken combineert ze om uit te komen bij een tastbaar resultaat. Vertrekkend van natuurbeelden alsook historische en persoonlijke beelden zoekt ze telkens naar nieuwe verhalen. Ze drijft haar onderwerpen naar de fluïde zone tussen weten en niet-weten, waar ze een nieuw landschap ontdekt dat zich langzaam openbaart. De installatie in aquarel op de muur, speciaal gemaakt voor de tentoonstelling, vormt de schakel tussen haar project 'Jardins coulés' (gerealiseerd in FLACC Genk) en haar aankomende reeks 'Between the devil and the deep blue sea'. Het werk buigt zich over de parallel tussen de geologische tijdsperiode van het Devoon en de verre diepzee, die beide door hun afstand (in tijd of kilometers) vaak nog onbekend terrein zijn. Dit vacuüm in kennis gebruikt ze om haar eigen beeldende invulling eraan te geven. Tegelijkertijd raakt de in-situ-installatie aan andere relevante elementen, zoals didactische wandschilderingen in grote museumzalen, het fenomeen van 'paleo-art' en de historische gelaagdheid van het kasteel zelf.

CHERI **CHERIN**
(DRC-1955)

Joseph Kinkonda tooit zich met zijn kunstenaarsnaam Cherin, een acroniem van Créateur Hors (serie) Expressioniste Remarquable Inégable) (vrij vertaald: Schepper van buiten(gewoon) expressionisme, opmerkelijk en onverslaanbaar). Hij is een van de iconen van de hedendaagse kunst in Congo. In zijn schilderkunst heeft hij een eigenzinnige figuratieve, narratieve stijl ontwikkeld die de maatschappelijke thema's in zijn land behandelen. Maar daarnaast ook is hij in staat is gebleken om steeds weer zijn blik buiten de Congolese samenleving te richten breiden en internationale thema's op pakken waarbij hij met zijn ironie en humor de van menselijke relaties uitbeeldt. Daarbij schuwt hij niet de alomtegenwoordige spiritualiteit van zijn tijdgenoten weer te geven als een smeltkroes van religies.

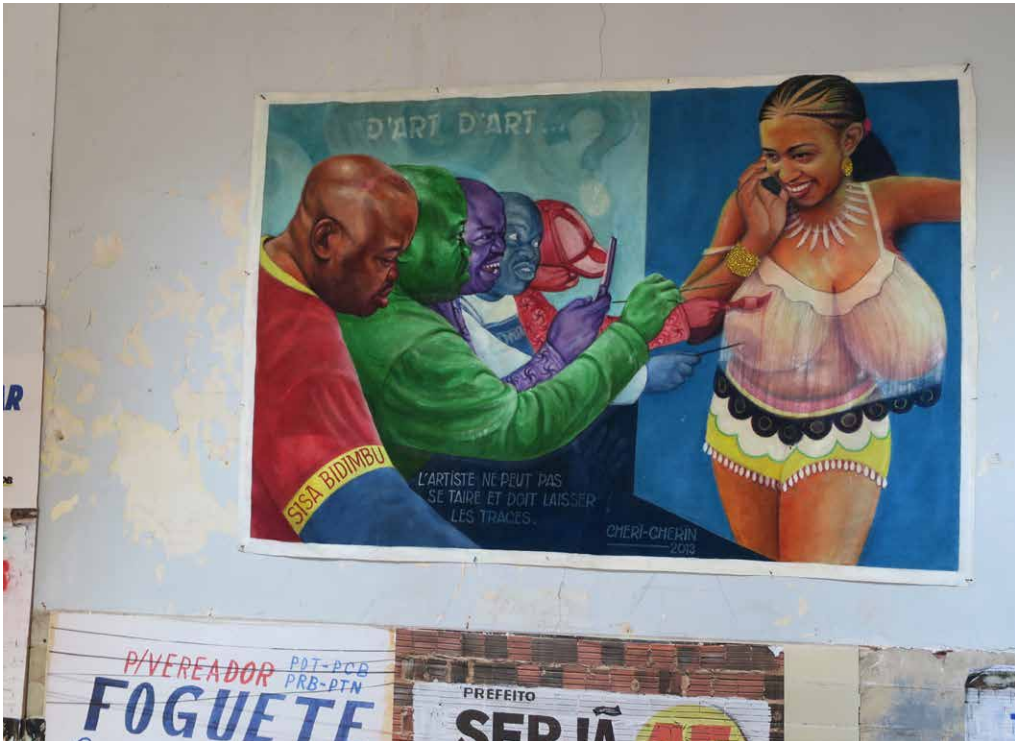

VEDET

MET DANK AAN

Alle deelnemende kunstenaars, Mat Verberkt, Christine Vuegen, Kaïn Walgrave, Koen de Graaf, Mathieu Maesen, Robbert Schellekens, Robert Kuppens, Vincent Spaas, Jo Bollen, Arnold Steegen, Jac Defauwes, Philip Lodewijckx, David Maesen, Bob Coppens, Grietha Jurriens,Frank Nabuur,Christian J.A. Grotenhuis, Martin van Vreden, Solange Roosen, Els Van Odijk

Domein Reckheim, Duvel Moortgat, Rob Felix Glas, Akinci, Galerie Tegenboschvanvreden

Dit project wordt gerealiseerd door vzw ForumTri

Duvel Moortgat

Duvel

ART PROJECT

COME CLOSER